

Рекапитулар	Денари
Потребни средства за дијализа за 20 лица-странски државјани кои се опфрени со Спогодбата	6.460.000,00
Потребни средства за секундарна и терцијарна превенција на хемофилијата	540.000,00
Вкупно потребни средства од Буџетот на Република Македонија	7.000.000,00

ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за обезбедување на трошоците за болни кои се третираат со дијализа и активности за пациентите со хемофилија во Република Македонија за 2013 година ќе се реализира во обем и содржина согласно одобрените средства од Буџетот на Република Македонија наменети за оваа Програма, во висина од 7.000.000,00 денари.

ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Извршител на Програмата е ЈЗУ Завод за нефрологија Струга и ЈЗУ Институт за трансфузиона медицина.

НАЧИН НА ФАКТУРИРАЊЕ НА УСЛУГИТЕ

Министерството за здравство месечно ќе ги распределува средствата на здравствените установи извршители на активностите врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

Во прилог на фактурите здравствената установа има обврска да достави пресметка, за секој пациент поединечно соодветно на цената на услугата која е предвидена во Програмата.

ДОСТАВУВАЊЕ НА ГОДИШНИ ИЗВЕШТАИ И РОКОВИ

Здравствените установи кои се извршители на Програмата, имаат обврска најдоцна до 10 во месецот да достават фактура и месечен извештај за реализирани активности, а најдоцна до 15.2.2014 и годишен извештај за реализирани активности за 2013 година до Министерството за здравство.

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Министерството за здравство ќе врши редовни контроли најмалку на секои три месеци во јавните здравствени установи извршители на програмата, во делот на реализирани активности согласно Програмата.

Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41- 9938/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

137.

Врз основа на член 16, ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“, бр. 43/12 и 145/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА АКТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА МАЈКИТЕ И ДЕЦАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Вовед

Здравјето и социјалната добросостојба на мајките, доенчињата и малите деца е од особена важност не само како сегмент на здравјето на поединецот, туку се одразува и на севкупната здравствена состојба во заедницата и го детерминира здравјето на следните генерации. Голем број на истражувања укажуваат дека лошото здравје на мајките и децата претставува големо економско оптеретување, и може значително да се заштеди доколку се инвестира во сеопфатни програми за унапредување на здравјето на оваа вулнерабилна група како од социјален така и од здравствен аспект.

Здравјето на мајките и децата е содржано и во Милениумските развојни цели кои треба да се достигнат до 2015 година, преку намалување на смртноста кај децата за 2/3 како и намалување на смртноста на мајките за 3/4.

Овие развојни цели го атрикулираат интересот на меѓународната заедница за подобрувањето на здравјето на мајките и децата како интегрален дел на севкупните напори за редукција на сиромаштијата. Модерните држави гарантираат право на здравје и здравствена заштита на мајките, новородените и децата, што е основа на Конвенцијата за човекови права, вклучувајќи ја Конвенцијата за правата на децата и Конвенцијата за елиминација на сите форми на дискриминација против жената.

Водена од овие меѓународни принципи, здравствената дејност во Република Македонија и во 2013 година ќе го продолжи континуитетот во спроведување на превентивни мерки и промотивни активности за унапредување на здравствената состојба, како и на квалитетот на здравствената заштита на децата и жените во репродуктивен период.

II. Моментална состојба

Во насока на подобрување на здравствената заштита на мајките и децата во Република Македонија, постигнат е значаен прогрес во однос на најголемиот дел на здравствените индикатори поврзани со здравјето на доенчињата и малите деца во Република Македонија во изминатата декада. Во 2011 година е забележан натамошен пад на бројот на умрените доенчиња што резултираше со намалување на стапката на доенчката смртност од 7.6 во 2010 на 7.5 умрени на 1.000 живородени. Стапката на смртност кај децата под пет години иако бележи мали варијации, сепак има надолен тренд и во 2011 година изнесуваше 8.6 на 1.000 живородени.

Табела 1. ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ

Индикатор	2008	2009	2010	2011	Тренд
Број на живородени деца	22945	23684	24296	22770	↔
Матернална смртност (на 100.000 живородени)	-	4,2	8,2	4,1	↔
Перинатална смртност (на 1000 родени)	14,6	16,4	12,6	12,3	↔
Доенчка смртност (на 1000 живородени)	9,7	11,7	7,6	7,5	↔
Смртност на деца под 5 години (на 1000 живородени)	10,9	13,3	8,3	8,6	↔
Стапка на живородени со ТТ под 2500 грама	7,2	8	7,8	7,0	↔

Подобрувањето на индикаторите е резултат на континуираното обезбедување на висококвалитетна здравствена заштита и на јавно-здравствените активности за превенција и за промоција на здравјето на бремените

жени, новороденчињата, децата и мајките. Потребно е понатамошно унапредување на здравствениот статус на мајките и децата со цел приближување кон вредноста на индикаторите во Европскиот регион.

Голям дел од активностите извршени со оваа програма во 2011 и 2012 година, како и оние предвидени за 2013 година се во согласност со активностите предвидени со Акционите планови на Националната Стратегија за Безбедно мајчинство и со Акционите планови на Националната Стратегија за сексуално и репродуктивно здравје на Република Македонија, како и со активностите предвидени со грантот на холандската влада ОРИО.

III. Мерки кои треба да се преземат за подобрување на состојбите

1. Активности за унапредување на здравјето на децата и жените во репродуктивен период:

- Превентивни систематски прегледи на доенчиња од страна на превентивните тимови и тоа 3 прегледи по доенче во 3, 6 и 9 месец;

- Превентивни систематски прегледи кај деца во 2 и 4 година. Наодите од превентивните прегледи се внесуваат во Картон за систематски прегледи на деца од предучилишна возраст кој е изготвен од Завод за мајки и деца;

- Патронажни посети кај доенчиња - во просек по 5 посети на доенче, од кои 2 во новороденечкиот период, а по една посета на возраст од 4, 7 и во 12 месец;

- Дополнителни 2 патронажни посети на семејства со висок социјален и здравствен ризик и на семејства во ромски заедници;

- Едукација на семејства во рурални средини и ромски заедници за унапредување на здравјето и развојот кај децата, вакцинации, безбедно мајчинство и адолесцентно здравје;

- Обуки на патронажните сестри за доене;

- Работилници за родители со посебен акцент на ромските средини;

- Изготвување на промотивни материјали за родители (брошура за правилно родителство стимулирање на раниот детски развој);

- Медиумски кампањи за подигање на свеста и информирањето на населението (промоција на Европската недела на имунизација, промоција на Светската Недела на доене).

2. Активности за подобрување на пристапот и квалитетот на антенаталната заштита и заштитата на мајките непосредно после породување (постпартална заштита):

- Во просек по 2 патронажни посети по бремена, а кај ризични бремена и повеќе, (бремена помлади од 18 години и постари од 35, бремена кои потекнуваат од социјално ранливи групи вклучувајќи ги и Ромките, бремена кои живеат во оддалечени рурални подрачја);

- Посети на леунки и новородени (по 2 патронажни посети), а кај породени во домашни услови и леунки од социјално ранливи групи на семејства и ромски семејства и повеќе посети;

- Изготвување на материјали за промоција за безбедно мајчинство;

- Континуирана дистрибуција на Мајчина книшка и брошура за бремена жени.

3. Јакнење на капацитетите на здравствени работници кои обезбедуваат здравствена заштита на деца и жени во репродуктивен период:

- Регионални работилници за здравствени работници - превентивните тимови за унапредувањето на здравјето на децата и мајките како и за рано препознавање на деца родени со ризик;

- Регионални работилници за здравствени работници за инклузивни практики при работа со деца со пречки во развојот и препознавање на злоупотреба на деца;

- Регионални работилници за патронажната служба на теми поврзани со здравјето на новороденчињата (доене и комплементарна исхрана, справување со најчестите проблеми при нега на новороденчето во неонаталниот период) и на теми поврзани со здравјето на жените во репродуктивниот период;

- Регионални работилници за едукација на патронажната служба и РЗМ-Ромски здравствени медијатори на теми поврзани со бременоста и здравствената заштита во текот на бременоста (антенатални прегледи) и семејно планирање;

- Изготвување на Упатство за работа на патронажна посета кај доенчиња и мали деца.

4. Активности за рана детекција на заболувања кај новороденчињата, доенчињата и малите деца:

- Спроведување на тиреоиден скрининг кај сите новородени деца во Република Македонија;

- Детектирање на метаболни болести како селективен скрининг по индикација кај 2000 деца кои амбулантски и хоспитално се третираат на Клиника за детски болести;

- Неонатален скрининг за слух кај новороденчиња (едукација за неонатолози и акушерки од сите породилишта).

5. Активности за унапредување на системот на раководење со податоци за здравствена заштита и состојба на мајките и децата:

- Едукација на гинеколози од сите нивоа на здравствена заштита во насока за безбедна бременост, породување, како и адекватна постнатална грижа со цел намалување на смртност на доенчињата и родилки;

- Стручно-методолошки надзор-теренски посети за мониторинг на работата на превентивните тимови и поливалентната патронажна служба;

- Изготвување на Информација за здравствената состојба и заштита на мајките и децата со предлог мерки за унапредување на состојбата;

- Државен центар за репродуктивно здравје;

- Стручно методолошка помош од страна на Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство на породилишта низ државата;

- Евидентирање на податоци за секоја смртност на доенче од страна на Здравствените установи и достава до Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство;

- Евидентирање на податоци за секоја смртност на родилка и доставување до Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство;

- Анализа на доставените податоци од страна на Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство во соработка со Завод за мајки и деца и задолжително доставување на квартални извештаи до Комитетот за безбедно мајчинство при Министерство за здравство.

IV. Цели на Програмата

1. Континуирано унапредување на здравјето на децата и жените во репродуктивен период во насока на намалување на доенечка и матернална смртност;

2. Зголемување на достапноста и унапредување на квалитетот на превентивните здравствени услуги за мајките и децата;

3. Подигање на информирањето на населението за важноста на имунизацијата, доењето, редовната антенатална заштита и за здрави животни стилови во текот на бременоста;

4. Зајакнување на капацитети на здравствените работници за унапредување на квалитетот на нивната работа;

5. Рана детекција на заболувања кај новороденчињата, доенчињата и малите деца.

6. Воспоставување на Центар за репродуктивно здравје.

V. Очекувани резултати

Со целосно реализирање на активностите предвидени со оваа програма се очекува постигнување на следните резултати:

1. Намалување на висината на стапките на перинаталната смртност (под 12/1000), на доенчињата (под 7/1000) и на малите деца (под 8/1000) и ублажување на регионалните разлики како и разликите кај поедини социјално вулнерабилни групи;

2. Целосен опфат на бремените жени со квалитетна антенатална заштита и целосен опфат на бремени жени со породувања со стручна помош со цел намалување на матерналната смртност;

3. Континуиран пристап на здравствените работници до современи знаења за унапредување на здравствените услуги во согласност со меѓународни стандарди за квалитетна превентивна здравствена заштита;

4. Покачување на стапката на доење преку зголемување на информираност на населението за важноста на доењето;

5. Зајакната интерсекторска соработка на сите нивоа.

VI. Потребни финансиски средства за реализација на програмата

Табела 2. Потребни финансиски средства за реализација на Програмата

Активности	Извршител	Количина	Цена	Вкупно
1. Тиреоиден скрининг на сите новородени деца	Универзитетска клиника за детски болести	25 000	120,00	3.000.000,00
2. Неонатален скрининг за слух кај новороденчиња (едукација за неонатолози и акушерки од сите породилишта)	Универзитетска клиника за уво нос и грло во соработка со Национален координатор за неонатален скрининг за слух	4	50.000,00	200.000,00
3. Детектирање на метаболни болести како селективен скрининг по индикација	Универзитетска клиника за детски болести			2.300.000,00
4. Мајчина книшка – печатење и дистрибуција	Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство	25 000	28,00	700.000,00
5. Брошури за бремени жени – печатење и дистрибуција	Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство	1		2.000.000,00
6. Едукација на гинеколози од сите нивоа на здравствена заштита во насока за безбедна бременост, породување, како и адекватна постнатална грижа со цел намалување на смртност на доенчињата и родилки	Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство во соработка со стручни здруженија			800.000,00
7. Теренски посети за стручно-методолошки на превентивна служба за предучилишна деца во Јавните здравствени домови во Република Македонија	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	34	5.000,00	170.000,00
8. Регионални работилници за здравствени работници - превентивните тимови за унапредување на здравјето на децата (теми поврзани со злоупотреба на деца инклузивни практики при работа со деца со пречки во развојот)	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	30.000,00	180.000,00
9. Регионални работилници за патронажната служба (начести ризици во неонаталниот период, доење, здравјето на жените во репродуктивен период)	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	30.000,00	180.000,00

10. Едукација на семејства во рурални средини и ромски заедници за унапредување на здравјето и развојот кај децата, вакцинации, безбедно мајчинство	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	5.000,00	30.000,00
11. Регионални работилници здравствени работници з инклузивни практики при работа со деца со пречки развојот и препознавање на злоупотреба на деца подготовка на програма континуирана едукација патронажните сестри, тимови во развојни советувалишта и превентивните тимови за препознавање на злоупотреба и занемарување	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	5.000,00	30.000,00
12. Промоција на Недела на имунизација	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	1		350.000,00
13. Промоција на Светската недела на доењето	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	1		60.000,00
Вкупно:				10.000.000,00

VII. Финансирање

Активностите предвидени во оваа програма ќе се финансираат од Буџетот на Република Македонија за 2013 година.

Распределбата на средствата по Програмата ја врши Министерството за здравство квартално на извршителите на активностите, врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

VIII. Извршители на Програмата

Министерство за здравство, Завод за здравствена заштита на мајки и деца, Универзитетска Клиника за гинекологија и акушерство-Скопје, Универзитетска клиника за детски болести - Скопје, Универзитетска клиника за уво, нос и грло - Скопје.

IX. Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евалуација)

Надзор над спроведувањето на Програмата врши Министерството за здравство и по потреба поднесува Извештај до Владата на Република Македонија.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9971/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

138.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр.43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ХИВ/СИДА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Вовед

Годишната програма за заштита на населението во Република Македонија од синдромот на стекнат недостаток на имунитет - ХИВ/СИДА за 2013 година ќе се